

§ 701

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityspyyntö Helsingin ja Espoon kaupunkiraitiotien (Raide-Jokeri) suunnittelutilanteesta

HEL 2013-006172 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon Raide-jokerin suunnittelutilanteesta:

Seudullisen Raide-Jokeri -pikaraitiotien alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2009. Helsingin ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnat hyväksyivät suunnitelman hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi vuoden 2009 kesäkuussa. Vuonna 2011 tehtiin uusi hankearviointi ja selvitys Raide-Jokerin kehityskäytävän maankäytön kehittämisperiaatteista. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2012, että uusi hankearviointi ja maankäyttöselvitys muodostavat riittävän pohjan hankkeen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti keväällä kaupungin strategiaohjelman 2013-16 käsittelyn yhteydessä, että Raide-Jokerin toteutusta pyritään kiirehtimään.

Raide-Jokerin hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistyä kuluvana vuonna 2013. Hankinnassa on käytetty neuvottelumenettelyä. Hankesuunnitelmatyöhön on ilmoittautunut kolme konsulttiryhmää, joiden kanssa on neuvoteltu työn sisällöstä 23.-25.4.2013. Neuvottelujen pohjalta on tarkennettu hankesuunnitelman työohjelmaa ja valmisteltu tarjouspyyntöasiakirjoja. Radan toteuttamisen edellyttämien asemakaavamuutosten valmistelu on vireillä.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 15.5.2013 kuitenkin päätettiin, että tarjouspyyntöjen lähettämistä lykätään kunnes saadaan selvyys valtion osallistumisesta hankkeen suunnittelukustannuksiin.

Hankkeen kuvaus

Raide-Jokeri on kaksiraiteinen, seudullinen Itäkeskuksen ja Tapiolan välinen poikittainen pikaraitiolinja. Radan pituus on noin 25 km, josta noin 16 km sijoittuu Helsingin alueelle ja 9 km Espooseen. Radalle tulee noin 32 pysäkkiä. Raideyhteys tulee korvaamaan nykyisen seudullisen runkobussilinjan 550, joka on Helsingin seudun vilkkaimmin liikennöity bussilinja. Sen kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan pitkään pysty vastaamaan kasvavaan matkustajakysyntään. Espoon alueella alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinjaus kulkee Leppävaarasta suoraan Tapiolaan eli eri reittiä kuin Bussi-Jokeri. Raide-Jokerilla on ennustettu olevan v. 2035 noin 80 000 käyttäjää

arkivuorokaudessa. Näistä yli 3 000 siirtyisi ennusteiden mukaan henkilöautoliikenteestä. Jokeri-linjan rakentaminen pikaraitiotieksi lisää linjan käyttöä ennusteiden mukaan noin 80 %.

Hankesuunnittelun lähtökohtana on Raide-Jokerin alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinja. Raide-Jokerin hankesuunnittelu käsittää suunnitteluvälin Itäkeskus - Tapiolan keskus. Rata, siihen liittyvät pysäkit, vaihtoasemat ja varikko sekä radan toteuttamisen edellyttämät katujärjestelyt ja muut hankesuunnitteluvaiheeseen liittyvät asiat suunnitellaan sillä tarkkuudella, että Raide-Jokerin hankepäätöstä varten saadaan riittävä tieto radan kustannuksista, toteutettavuudesta ja vaikutuksista. Hankesuunnitelma toimii lähtökohtana radan rakennussuunnittelulle.

Raide-Jokeri kuuluu Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tärkeisiin joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin: HLJ -suunnitelmassa Raide-Jokeri on ennen vuotta 2020 aloitettavien joukkoliikennehankkeiden joukossa. Raide-Jokeri on osaltaan edistämässä myös valtion ja Helsingin seudun kuntien sekä Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän välillä solmitun maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusmenettelyn tavoitteita.

Hankeeseen liittyvä maankäytön kehittäminen

Raide-Jokerin ratalinjaus on vahvistetuissa Helsingin yleiskaava 2002:ssa ja Espoon eteläosien yleiskaavassa. Se on yksi Helsingin uuden yleiskaavan (2016) lähtökohtana olevan verkostokaupungin keskeisistä joukkoliikennehankkeista.

Ennusteiden mukaan Raide-Jokerin käytävässä olisi v. 2035 noin 200 000 asukasta ja 140 000 työpaikkaa. Kasvua nykyisestä noin 35 000 asukasta ja 47 000 työpaikkaa. Näistä noin 23 000 asukasta ja 14 000 työpaikkaa on arvioitu sijoittuvan Jokeri-käytävään vain, mikäli Raide-Jokeri toteutuu.

Maankäytön tehostuminen Helsingin seudun ydinalueella tiivistää seudullista yhdyskuntarakennetta, mikä vähentää liikkumistarvetta ja parantaa kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä ja kilpailukykyä. Raide-Jokerilla on merkittävä myönteinen vaikutus maankäytön kehittämiseen Helsingissä.

Suunnittelu- ja toteutusaikataulu

Helsingin tavoitteena on ratahankkeen mahdollisimman pikainen toteuttaminen. Jos hankesuunnittelu saadaan käyntiin syksyllä 2013, on työ valmis vuoden 2014 lopulla. Hankepäätös voitaisiin tällöin tehdä vuoden 2015 keväällä ja tämän jälkeen käynnistää radan rakennussuunnittelu ja vaunujen hankintaprosessi. Tavoitteena on

saada rata valmiiksi ja liikenteelle viimeistään vuosina 2020-2022, jolloin Bussi-Jokerin (linja 550) liikennöintisopimus päättyy.

Suunnittelu- ja rakentamiskustannukset

Raide-Jokerin alustavassa yleissuunnitelmassa (2009) hankkeen rakennuskustannukseksi oli arvioitu 210 milj. euroa (alv 0 %). Pintavarikon kustannukseksi oli arvioitu 33 milj. euroa ja tarvittavien 32 vaunun hinnaksi noin 86 milj. euroa. Rakennuskustannukset tulevat tarkentumaan hankesuunnittelun aikana.

Hankesuunnittelun kustannukseksi on arvioitu 800 000 - 1 000 000 euroa. Kustannukset sovittiin työn alkaessa alustavasti jaettavaksi tilaajaosapuolien kanssa seuraavasti:

Helsingin ja Espoon kaupungit 60 %

Liikennevirasto 30 %

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) 10 %

Tämä kustannusjako vastaa alustavan yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä käytettyä jakoa. Helsingin kaupunginhallitus odottaa valtion osallistumista hankkeen suunnitteluun tältä pohjalta. Hankkeen rakentamispäätös ja aikataulu rakentamiselle täsmentyvät myöhemmin ja edellyttävät sekä valtion että kaupunkien valtuustojen budjettipäätöksiä.

Tämän johdosta kaupunginhallitus kiirehtii valtion sitoutumista hankkeen rahoitukseen, jotta Raide-Jokerin suunnittelu voisi edetä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö
- 2 Liikennesuunnitteluosaston lausunto 31.5.2013

Otteet

Ote

Selvityksen pyytäjä
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Espoon kaupunki,

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon Raide-jokerin suunnittelutilanteesta:

Seudullisen Raide-Jokeri -pikaraitiotien alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2009. Helsingin ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnat hyväksyivät suunnitelman hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi vuoden 2009 kesäkuussa. Vuonna 2011 tehtiin uusi hankearviointi ja selvitys Raide-Jokerin kehityskäytävän maankäytön kehittämisperiaatteista. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2012, että uusi hankearviointi ja maankäyttöselvitys muodostavat riittävän pohjan hankkeen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti keväällä kaupungin strategiaohjelman 2013-16 käsittelyn yhteydessä, että Raide-Jokerin toteutusta pyritään kiiresäilyttämään.

Raide-Jokerin hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistyä kuluvana vuonna 2013. Hankinnassa on käytetty neuvottelumenettelyä. Hankesuunnitelmatyöhön on ilmoittautunut kolme konsulttiryhmää, joiden kanssa on neuvoteltu työn sisällöstä 23.-25.4.2013. Neuvottelujen pohjalta on tarkennettu hankesuunnitelman työohjelmaa ja valmisteltu tarjouspyyntöasiakirjoja. Radan toteuttamisen edellyttämien asemakaavamuutosten valmistelu on vireillä.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 15.5.2013 kuitenkin päätettiin, että tarjouspyyntöjen lähettämistä lykätään kunnes saadaan selvyys valtion osallistumisesta hankkeen suunnittelukustannuksiin.

Hankkeen kuvaus

Raide-Jokeri on kaksiraiteinen, seudullinen Itäkeskuksen ja Tapiolan välinen poikittainen pikaraitiolinja. Radan pituus on noin 25 km, josta noin 16 km sijoittuu Helsingin alueelle ja 9 km Espooseen. Radalle tulee noin 32 pysäkkiä. Raideyhteys tulee korvaamaan nykyisen seudullisen runkobussilinjan 550, joka on Helsingin seudun vilkkaimmin liikennöity bussilinja. Sen kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan pitkään pysty vastaamaan kasvavaan matkustajakysyntään. Espoon alueella alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinjaus kulkee Leppävaarasta suoraan Tapiolaan eli eri reittiä kuin Bussi-Jokeri. Raide-Jokerilla on ennustettu olevan v. 2035 noin 80 000 käyttäjää arkivuorokaudessa. Näistä yli 3 000 siirtyisi ennusteiden mukaan henkilöautoliikenteestä. Jokeri-linjan rakentaminen pikaraitiotieksi lisää linjan käyttöä ennusteiden mukaan noin 80 %.

Hankesuunnittelun lähtökohtana on Raide-Jokerin alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinja. Raide-Jokerin hankesuunnittelu käsittää suunnitteluvälin Itäkeskus - Tapiolan keskus. Rata, siihen liittyvät pysäkit, vaihtoasemat ja varikko sekä radan toteuttamisen edellyttämät katujärjestelyt ja muut hankesuunnitteluvaiheeseen liittyvät asiat suunnitellaan sillä tarkkuudella, että Raide-Jokerin hankepäätöstä varten saadaan riittävä tieto radan kustannuksista, toteutettavuudesta ja vaikutuksista. Hankesuunnitelma toimii lähtökohtana radan rakennussuunnittelulle.

Raide-Jokeri kuuluu Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tärkeisiin joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin: HLJ -suunnitelmassa Raide-Jokeri on ennen vuotta 2020 aloitettavien joukkoliikennehankkeiden joukossa. Raide-Jokeri on osaltaan edistämässä myös valtion ja Helsingin seudun kuntien sekä Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän välillä solmitun maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusmenettelyn tavoitteita.

Hankkeeseen liittyvä maankäytön kehittäminen

Raide-Jokerin ratalinjaus on vahvistetuissa Helsingin yleiskaava 2002:ssa ja Espoon eteläosien yleiskaavassa. Se on yksi Helsingin uuden yleiskaavan (2016) lähtökohtana olevan verkostokaupungin keskeisistä joukkoliikennehankkeista.

Ennusteiden mukaan Raide-Jokerin käytävässä olisi v. 2035 noin 200 000 asukasta ja 140 000 työpaikkaa. Kasvua nykyisestä noin 35 000 asukasta ja 47 000 työpaikkaa. Näistä noin 23 000 asukasta ja 14 000 työpaikkaa on arvioitu sijoittuvan Jokeri-käytävään vain, mikäli Raide-Jokeri toteutuu.

Maankäytön tehostuminen Helsingin seudun ydinalueella tiivistää seudullista yhdyskuntarakennetta, mikä vähentää liikkumistarvetta ja parantaa kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä ja kilpailukykyä. Raide-Jokerilla on merkittävä myönteinen vaikutus maankäytön kehittämiseen Helsingissä.

Suunnittelu- ja toteutusaikataulu

Helsingin tavoitteena on ratahankkeen mahdollisimman pikainen toteuttaminen. Jos hankesuunnittelu saadaan käyntiin syksyllä 2013, on työ valmis vuoden 2014 lopulla. Hankepäätös voitaisiin tällöin tehdä vuoden 2015 keväällä ja tämän jälkeen käynnistää radan rakennussuunnittelu ja vaunujen hankintaprosessi. Tavoitteena on saada rata valmiiksi ja liikenteelle viimeistään vuosina 2020-2022, jolloin Bussi-Jokerin (linja 550) liikennöintisopimus päättyy.

Suunnittelu- ja rakentamiskustannukset

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Raide-Jokerin alustavassa yleissuunnitelmassa (2009) hankkeen rakennuskustannukseksi oli arvioitu 210 milj. euroa (alv 0 %). Pintavarikon kustannukseksi oli arvioitu 33 milj. euroa ja tarvittavien 32 vaunun hinnaksi noin 86 milj. euroa. Rakennuskustannukset tulevat tarkentumaan hankesuunnittelun aikana.

Hankesuunnittelun kustannukseksi on arvioitu 800 000 - 1 000 000 euroa. Kustannukset sovittiin työn alkaessa alustavasti jaettavaksi tilaajaosapuolien kanssa seuraavasti:

Helsingin ja Espoon kaupungit 60 %

Liikennevirasto 30 %

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) 10 %

Tämä kustannusjako vastaa alustavan yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä käytettyä jakoa. Helsingin kaupunginhallitus odottaa valtion osallistumista hankkeen suunnitteluun tältä pohjalta. Hankkeen rakentamispäätös ja aikataulu rakentamiselle täsmentyvät myöhemmin ja edellyttävät sekä valtion että kaupunkien valtuustojen budjettipäätöksiä.

Tämän johdosta kaupunginhallitus kiirehtii valtion sitoutumista hankkeen rahoitukseen, jotta Raide-Jokerin suunnittelu voisi edetä.

Esittelijä

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Helsingin ja Espoon kaupungeilta selvitystä Raide-Jokerin suunnittelutilanteesta 14.6.2013 mennessä. Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston lausuntoon perustuva. Virastosta saadun selvityksen mukaan lausuntoa valmisteltaessa on tehty yhteistyötä Espoon kaupungin kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö
- 2 Liikennesuunnitteluosaston lausunto 31.5.2013

Otteet

Ote

Otteen liitteet

10.06.2013

Kaj/8

Selvityksen pyytjä
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Espoon kaupunki,
Hallintokeskus

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Rakennusvirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)